

No. 34523

**FINLAND
and
KAZAKHSTAN**

Agreement concerning the promotion and reciprocal protection of investments. Signed at Alma-Ata on 29 September 1992

Authentic texts: Finnish, Kazakh and Russian.

Registered by Finland on 23 April 1998.

**FINLANDE
et
KAZAKHSTAN**

Accord relatif à la promotion et à la protection réciproque des investissements. Signé à Alma-Ata le 29 septembre 1992

Textes authentiques : finnois, kazakh et russe.

Enregistré par la Finlande le 23 avril 1998.

[FINNISH TEXT — TEXTE FINNOIS]

SUOMEN TASAVALLAN HALLITUKSEN JA KAZAKSTANIN TASAVALLAN HALLITUKSEN VÄLINEN SOPIMUS SIOJITUSTEN EDISTÄMISESTÄ JA MOLEMMINPUOLISESTA SUOJELUSTA

Suomen tasavallan hallitus ja Kazakstanin tasavallan hallitus, joita jäljempänä kutsutaan sopimuspuoliksi.

pyrkien edistämään ja laajentamaan Suomen tasavallan ja Kazakstanin tasavallan kaupallistaloudellisia suhteita.

pitäen lähtökohtanaan keskinäisen tasaveroisuuden ja molemminpuolisen edun periaatteita, haluten edistää ja suojella sijoituksia sekä luoda suotuisat olosuhteet kummankin sopimuspuolen sijoittajien toisen sopimuspuolen alueella toteuttamille sijoituksille.

tunnustaen, että sijoitusten edistäminen ja molemminpuolinen suojele lisää liiketoiminnallista aktiivisuutta kehittää kummankin sopimuspuolen välisiä taloussuhteita.

ovat sopineet seuraavasta:

I artikla

Määritelmät

Tässä sopimuksessa:

a) Käsite "sijoitus" tarkoittaa kaikenlaisia taloudelliseen toimintaan liittyviä varantoja ja omaisuusarvoja, ja käsittää erityisesti, joskaan ei yksinomaisesti:

1) irtaimen ja kiinteän omaisuuden ja muut omistusoikeudet kuten kiinnitykset ja pantit;

2) yhtiöosuudet, osakkeet ja muut osallistumismuodot oikeushenkilöiden omaisuuteen;

3) oikeuden rahan, rahanarvoiseen saataavaan;

4) immateriaalioikeudet, mukaanlukien oikeudet, jotka liittyvät tekijänoikeuksiin, patentteihin, tavaramerkkeihin, palvelumerkkeihin, toiminimiin, teollisiin mallioikeuksiin, liikesalaisuuksiin, teknisiin valmistusmenetelmiin ja tietotaitoon sekä good will -arvon;

5) liiketoiminnan toimitukset ja konsessiot, mukaanlukien ne, jotka koskevat luonnonvarojen etsintää, jalostamista, louhintaa tai hyödyntämistä sekä kaikki muut oikeudet, jotka myönnetään lailla tai sopimuksella;

6) tämän sopimuksen tarkoittamaan sijoitukseen liittyviä vuokrasopimuksella hankittuja vuokraajan käyttöön lainsäädännön sallimalla tavalla tulevia investointitavaroita.

b) Käsite "sijoittaja" tarkoittaa:

1) fyysistä henkilöä, joka on Suomen tai Kazakstanin kansalainen oman maansa alueella voimassa olevan lainsäädännön mukaan, tai oikeushenkilöä, joka on perustettu Suomen tai Kazakstanin alueella voimassa olevan lainsäädännön mukaan, ja jotka oman maansa lainsäädännön mukaan ovat oikeutettuja tekemään sijoituksia toisen sopimuspuolen alueella;

2) oikeushenkilöä, jonka keskuspaikka on jommankumman sopimuspuolen alueella tai kolmannen valtion alueella, jolloin jommankumman sopimuspuolen sijoittajalla on siinä hallitseva osuus;

3) oikeushenkilöä tai fyysistä henkilöä, jota 1) tai 2) kohdissa olevat määrittelyt eivät kata edellyttäen, että sopimuspuolet yhteisesti hyväksyvät tämän henkilön suunnittelemat sijoitukset kunkin erikseen.

c) Käsite "tuotto" tarkoittaa rahamääriä tai muita omaisuusarvoja, jotka on saatu tai on määrä saada sijoitustoiminnasta ja se käsittää erityisesti, joskaan ei yksinomaisesti voiton, koron, osingot, rojalit ja muut tämän sopimuksen 6 artiklassa mainitut maksut.

d) Käsite "alue" tarkoittaa kummankin sopimuspuolen valtioaluetta, sekä kummankin sopimuspuolen aluevesien ulkopuolella olevaa talousvyöhykettä, kalastusvyöhykettä ja mannerjalustaa, joilla sopimuspuolet kansainvälisen oikeuden mukaisesti käyttävät suvereenia oikeuksiaan ja lainkäyttövaltaansa luonnonvarojen tutkimiseen, jalostamiseen ja säilyttämiseen.

2 artikla

Sopimuksen soveltaminen

1. Tätä sopimusta sovelletaan sijoituksiin, jotka on tehty sen sopimuspuolen lainsäädännön mukaisesti, jonka alueella niitä tehdään.

2. Huomioonottaen tämän artiklan 1 kohdan määräykset tätä sopimusta sovelletaan kaikkiin sijoituksiin, joita sopimuspuolen sijoittajat ovat tehneet toisen sopimuspuolen alueella ennen ja jälkeen tämän sopimuksen voimaantulon.

3 artikla

Suosituimmuus

1. Kumpikaan sopimuspuoli ei alueellaan sovelle toisen sopimuspuolen sijoittajien tämän sopimuksen määräysten mukaisesti tekemiin sijoituksiin tai niistä saatuihin tuottoihin epäedullisempaa kohtelua kuin se soveltaa vastavassa tilanteessa kolmansien maiden sijoittajien tekemiin sijoituksiin ja tuottoihin.

2. Sen sopimuspuolen sijoittajille, joiden sijoitukset ovat kärsineet vahinkoa toisen sopimuspuolen alueella sodan tai muun aseellisen yhteenoton, poikkeustilan julistamisen tai yhteiskunnallisten levottomuuksien johdosta, tämä toinen sopimuspuoli turvaa kohtelun, joka ei saa olla epäedullisempi kuin se, jonka tämä toinen sopimuspuoli myöntää minkä tahansa kolmannen maan sijoittajille koskien omaisuuden palauttamista, omaisuuden korvaamista, vahingonkorvauksia tai muuta materiaalista arvoa omaavaa harkintaa.

Yllä olevassa kappaleessa tarkoitetut maksut tulee suorittaa vapaasti vaihdettavissa valuutoissa ja niiden tulee olla vapaasti siirrettävissä maasta toiseen.

3. Tämän artiklan kohdissa 1.—2. tarkoitettu kohtelu ei kuitenkaan koske etuja ja etuoikeuksia tai korvauserusteita, jotka jompikumpi sopimuspuoli myöntää kolmansien maiden sijoittajille, sijoituksille ja tuotoille

— jo perustettua tai tulevaisuudessa perustettavaa talousaluetta, tulliliittoa tai vapaa-kauppa-aluetta koskevan sopimuksen perusteella

— kaksinkertaisen verotuksen estämistä koskevan sopimuksen perusteella

— muuhun kokonaisuudessaan tai osittain verotukseen liittyvän kansainvälisen sopimuksen perusteella.

4 artikla

Sijoitusten suojele

Kumpikin sopimuspuoli turvaa kaikissa tilanteissa omien lakiansa ja määräystensä sallimissa rajoissa ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti kohtuullisen ja oikeudenmukaisen kohtelun toisen sopimuspuolen sijoittajien tekemille sijoituksille ja niiden tuotoille.

5 artikla

Pakkolunastus

1. Kummankaan sopimuspuolen sijoittajien toisen sopimuspuolen alueella tekemiä sijoituksia ei voi kansallisia tai pakkolunastaa, eikä alistaa toimenpiteisiin, joiden seuraukset ovat samat kuin kansallistamisella tai pakkolunas-

tuksella (ja joita myöhemmin kutsutaan pakkolunastukseksi), lukuunottamatta tapauksia, jolloin julkiset edut vaativat tällaisia toimenpiteitä. Tällöin noudatetaan tällä alueella voimassa olevan lainsäädännön määräämää järjestystä ja maksetaan asianmukainen korvaus.

Tällaiset toimenpiteet eivät saa olla syrjiviä.

Korvaus lasketaan haltuunotettujen sijoitusten todellisen markkina-arvon pohjalta välittömästi ennen haltuunoton suorittamista tai ennen toimenpidettä koskevan päätöksen julkittua siitä riippuen kumpi tapahtuu ensin, ja se määritellään kansainvälisten arviointiperiaatteiden mukaisesti. Korvaus maksetaan vapaasti vaihdettavassa valuutassa arvon määrittämispäivänä voimassa olevan virallisen valuuttakurssin mukaisena. Korvausmäärä siirretään ilman aiheetonta viivytystä siirtomuodollisuuksien suorittamisen tavanomaisesti vaatiman ajanjakson kuluessa kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluessa haltuunottopäivästä. Korvauksen tulee sisältää korko sijoituksen reaaliarvon määrittämispäivästä maksupäivään asti Lontoon Interbank Offered Rate'n (Libor) korkokannan mukaisesti. Sellaisen korkokannan puuttuessa sovelletaan pakkotoimenpiteeseen ryhtyneen sopimuspuolen keskuspankin määrittämää tavanomaista kaupallista korkoa.

Sijoittajalla, jonka sijoituksiin on kajottu, on oikeus pakkolunastuksen suorittaneen sopimuspuolen lainsäädännön mukaisesti tämän sopimuspuolen oikeus- tai muun riippumattoman elimen tapausta koskevaan nopeaan tutkimukseen, samoin kuin sijoituksen arvon määrittelyyn edellisessä kohdassa esitettyjen periaatteiden mukaisesti.

2. Jos jompikumpi sopimuspuoli voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti pakkolunastaa sellaisen alueelleen perustetun yhtiön tai yrityksen omaisuutta, jonka osakkeita on toisen sopimuspuolen sijoittajalla, sovelletaan tämän artiklan 1 kohdan määräyksiä toisen sopimuspuolen sijoittajan korvauksen saannin turvaamiseksi.

6 artikla

Sijoituksiin liittyvien maksujen ja tuottojen siirto ja irtaimen omaisuuden palautus

Kumpikin osapuoli turvaa toisen sopimuspuolen sijoittajille esteettömän ilman aiheetonta viivytystä, kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluessa tapahtuvan sijoituksiin kuuluvan irtaimen omaisuuden palautuksen samoin kuin sijoituksiin liittyvien maksujen siirron vapaasti vaihdettavassa valuutassa niiden koskiessa erityisesti:

1) voittoja, osinkoja, korkoja, rojalteja, lisenssimaksuja, provisioita, maksuja teknisestä

avusta ja teknisestä huollosta ja muita toisen sopimuspuolen sijoittajan tekemistä sijoituksista saatavia tuottoja;

2) lainoja tai vastaaviin sitoumuksiin liittyviä rahamääräisiä lyhennyksiä;

3) sijoittajan hyväksi sijoitusten myynnistä ja osittaisesta tai kokonaisesta lakkauttamisesta tulevia rahamääriä;

4) sijoittajan kotimaan kansalaisten palkkatuloja ja muita ansioon liittyviä tuloja työskentelystä sijoituksen yhteydessä sijoitusmaan aluetta.

7 artikla

Sijoitusten edistäminen

Sopimuspuolet myötävaikuttavat lainsäädäntönsä puitteissa suotuisten olosuhteiden turvaamiseen tässä sopimuksessa tarkoitettulle sijoitustoiminnalle.

8 artikla

Sopimuspuolen ja sijoittajan väliset riitaisuudet

1. Sopimuspuolen sijoittajan ja toisen sopimuspuolen väliset oikeudelliset riitaisuudet, jotka koskevat ensiksi mainitun sijoitusta viimeksi mainitun alueella ja joista riitapuolet eivät ole päässeet sovintoon kolmen kuukauden kuluessa jommankumman osapuolen kirjallisen vaatimuksen esittämisestä, voidaan jommankumman riitapuolen vaatimuksesta alistaa ratkaistavaksi joko:

a) sijoituksia koskevien riitaisuuksien kansainväliselle ratkaisu- ja sovittelukeskukselle (jäljempänä "keskus") ottaen huomioon Washington D.C.:ssä 18 päivänä maaliiskuuta 1965 tehdyn valtioiden ja toisten valtioiden kansalaisten välisten sijoituksia koskevien riitaisuuksien ratkaisemista koskevan sopimuksen soveltuvat määräykset, sikäli kuin molemmat sopimuspuolet ovat tulleet mainitun sopimuksen osapuoliksi; tai

b) kansainväliselle ad hoc -välimiesoikeudelle, joka perustetaan Yhdistyneiden kansakuntien kansainvälisen kauppalakikomission voimassa olevien välimiesmenettelyä koskevien sääntöjen nojalla. Riidan osapuolet voivat kirjallisesti sopia muutoksista välimiesmenettelyn sääntöihin.

2. Tämän artiklan 1 kappaleen niistä määräyksistä huolimatta, jotka koskevat riidan alistamista välimiesmenettelyyn, sijoittajalla on oikeus valita sovittelumenettely ennen kuin riita alistetaan välimiesmenettelyyn.

3. Sopimuspuolet tunnustavat välitystuomion ja panevat sen täytäntöön vuonna 1958 New Yorkissa tehdyn Ulkomaisten välitystuo-

mioiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevan yleissopimuksen mukaisesti.

9 artikla

Sopimuspuolten väliset riidat

1. Sopimuspuolten väliset riidat tämän sopimuksen tulkinnasta ja soveltamisesta on mahdollisuuksien mukaan ratkaistava diplomaattiteitse.

2. Jollei sopimuspuolten välistä riitaa kyetä diplomaattiteitse ratkaisemaan, se on saatettava jommankumman sopimuspuolen pyynnöstä välimiesoikeuden ratkaistavaksi.

3. Sellainen välimiesoikeus perustetaan jokaista eri tapausta varten seuraavalla tavalla. Kahden kuukauden kuluessa välimiesmenettelyä koskevan pyynnön saamisesta kumpikin sopimuspuoli nimittää yhden oikeuden jäsenen. Nämä kaksi jäsentä vaihtuvat sitten sellaisen kolmannen valtion kansalaisen, joka nimetään molempien sopimuspuolten suostumuksesta oikeuden puheenjohtajaksi. Puheenjohtaja on nimitettävä kahden kuukauden kuluessa kahden muun jäsenen nimittämisestä.

4. Jos tämän artiklan 3 kappaleessa määrättyjen aikojen kuluessa tarvittavia nimityksiä ei ole suoritettu, jompikumpi sopimuspuoli voi muun sopimuksen puuttuessa pyytää Kansainvälisen tuomioistuimen puheenjohtajaa suorittamaan tarvittavat nimitykset. Jos puheenjohtaja on jommankumman sopimuspuolen kansalainen tai jos hän on muulla tavoin estynyt täyttämästä sanottua tehtävää, varapuheenjohtajaa on pyydetävä suorittamaan tarvittavat nimitykset. Jos varapuheenjohtaja on jommankumman sopimuspuolen kansalainen tai jos myös hän on estynyt täyttämästä sanottua tehtävää, Kansainvälisen tuomioistuimen virkaiässä seuraavaa jäsentä, joka ei ole kummankaan sopimuspuolen kansalainen ja joka ei muutoin ole estynyt täyttämästä sanottua tehtävää, on pyydetävä suorittamaan tarvittavat nimitykset.

5. Välimiesoikeus tekee päätöksensä äänten enemmistöllä. Sen päätös on molempia sopimuspuolia sitova. Sopimuspuolet vastaavat yhtä suurin osuuksin puheenjohtajan kustannuksista. Kumpikin sopimuspuoli maksaa nimittämänsä jäsenen kustannukset. Välimiesoikeus voi kuitenkin päätöksessään määrätä toisen sopimuspuolista vastaamaan suuremmasta osuudesta kustannuksista, ja tällainen päätös on molempia sopimuspuolia sitova. Välimiesoikeus päättää omasta menettelytavastaan.

10 artikla

Sijaantulo

Jos sopimuspuoli tai sen nimetty edustaja tämän sopimuspuolen sijoittajan sijoituksia koskevan myöntämänsä takuun perusteella maksaa korvauksen sijoittajalle, sopimuspuoli tai sen asianomainen viranomainen sijaantulon kautta saa sijoittajan tähän sopimukseen perustuvat vastaavat oikeudet.

11 artikla

Kansallisen lainsäädännön ja kansainvälisten sopimusten soveltaminen

Jos jompikumpi sopimuspuoli lainsäädäntönsä perusteella tai sellaisen kansainvälisen sopimuksen mukaisesti, johon molemmat sopimuspuolet osallistuvat, myöntää toisen sopimuspuolen sijoittajille edullisemman kohtelun, kuin tämän sopimuksen antama, sovelletaan tätä edullisempaa kohtelua.

12 artikla

Sopimuksen voimaantulo, voimassaoloaika ja päätyminen

1. Tämä sopimus tulee voimaan kolmenkymmenen (30) päivän kuluttua siitä, kun sopimus-

puolet ovat diplomaattiteitse ilmoittaneet toisilleen sopimuksen voimaantulon edellyttämien valtiosääntönsä mukaisen muodollisuuksien tulleen täytetyiksi.

2. Tämä sopimus on voimassa viisitoista (15) vuotta ja tämän jälkeen sen voimassaolo jatkuu, ellei sitä ole irtisanottu päättymään tämän artiklan 3 kohdan mukaisesti.

3. Kumpikin sopimuspuoli voi antamalla kirjallisen ilmoituksen diplomaattiteitse toiselle sopimuspuolelle yhtä (1) vuotta aikaisemmin irtisanoa tämän sopimuksen päättymään alkuperäisen viidentoista (15) vuoden ajanjakson päättyessä tai milloin tahansa sen jälkeen.

4. Niiden sijoitusten osalta, jotka on tehty ennen tämän sopimuksen voimassaolon päättymistä, 1—11 artiklan määräykset ovat edelleen voimassa viisitoista (15) vuotta sopimuksen voimassaolon päättymisen jälkeen.

Tehty Alma-Atassa 29 päivänä syyskuuta 1992 kahtena alkuperäisenä suomen, kazakin ja venäjän kielisenä kappaleena, jotka kaikki ovat yhtä todistusvoimaisia.

Suomen tasavallan hallituksen
puolesta:

PAAVO VÄYRYNEN

Kazakstanin tasavallan hallituksen
puolesta:

S. TERESHTSHENKO

[KAZAK TEXT — TEXTE KAZAK]

Финляндия Республикасының Үкіметі мен
Қазақстан Республикасының Үкіметі арасын-
дағы инвестицияларды ынталандыру және өз-
ара қорғау туралы

К Е Л І С І М

Финляндия Республикасының Үкіметі мен Қазақ-
стан Республикасының Үкіметі, бұдан әрі "Уағдаласу-
шы Жақтар" деп аталады,

Финляндия мен Қазақстан Республикасы арасын –
дағы сауда-экономикалық қатынастарын дамытуға жә-
не кеңейтуге ұмтыла отырып,

өзара теңдік пен өзара тиімділік принциптерін
негізге алып,

Уағдаласушы Жақтардың әрқайсысының инвестор-
ларының екінші Уағдаласушы Жақтың территориясында
жүзеге асыратын инвестицияларын ынталандыру, қор-
ғау және қолайлы жағдай жасау ниетімен,

инвестицияларды ынталандыру және өзара қор-
ғау Уағдаласушы Жақтардың екеуінің арасындағы эко-
номикалық қатынастарды дамыту ісінде іскерлік бел-
сенділікті арттыратынын мойындай келіп,

мына төмендегілер жайында келісті:

I – бап

Осы келісімде:

а/ "Инвестиция" термині экономикалық қыз-
метпен байланысты құралдар мен мүліктік құнды зат-
тардың барлық түрлері деген мағынаны білдіреді жә-

не ол атап айтқанда мына төмендегілерді қамтиды, бірақ тек соларды ғана қамтып қоймайды:

1/ жылжымалы және жылжымайтын мүлік және кепіл хұқы сияқты басқа да мүліктік хұқықтар;

2/ компанияларға салынған салымдар, акциялар және заңды ұйымдардың мүлкіне қатысудың басқа да нысандары;

3/ ақша қаражаты жөнінде талап қою хұқы, ақшадай борышты талап ету хұқы;

4/ өнеркәсіптік, коммерциялық және интеллектуалдық меншік хұқылары, оның ішінде авторлық хұқыларға, патенттерге, тауар таңбаларына, қызмет көрсету таңбаларына, фирма атаулары мен өнеркәсіптік үлгілерге, коммерциялық құпияларға, технологиялық процестерге; " ноу-хау" және "гудвиллдерге" байланысты хұқықтар;

5/ коммерциялық қызмет пен концессиялар жөніндегі хұқықтар, оның ішінде табиғи ресурстарды барлауға, өндіруге, алуға немесе пайдалануға қатысты хұқықтар, сондай-ақ заңға немесе келісімге сәйкес берілген барлық басқа да хұқықтар;

6/ осы Келісімде көзделген және жалгер заңға сәйкес пайдаланатын инвестициялармен байланысты жалға алынған инвестициялық тауарлар.

6/"Инвестор" деген терминнің мағынасы:

1/ өз елдерінде қолданылатын заңға сәйкес Финляндияның немесе Қазақстанның азаматы болып табылатын жеке адам не Финляндияда немесе Қазақстанда қолданылатын заңға сәйкес құрылған, сондықтан өз елінің заңына сәйкес екінші Уағдаласушы Жақтың территориясына инвестицияларды жүзеге асыруға хұқы бар заңды ұйым;

2/ Уағдаласушы Жақтардың бірінің немесе үшінші бір мемлекеттің территориясында орналасқан мекенжайы бар заңды ұйым, оның үстіне Уағдаласушы Жақтардың бірінің инвесторы оған көбірек қатысады;

3/ I және 2- тармақтарда анықтамасы көрсетілмеген заңды ұйым немесе жеке адам, бұл арада осы ұйым немесе жеке адам жоспарланған әрбір жеке инвестициясын Уағдаласушы Жақтардың бірлесіп мақұлдауы шарт.

с/ "Табыс" деген терминнің мағынасы -- инвестицияларға байланысты қызметтің нәтижесінде түскен ақша сомасы немесе басқа да мүліктік құнды заттар, оның ішінде атап айтқанда түскен пайда, өсім, дивидендтер, роялтилер және осы Келісімнің 6- бабында айтылған басқа да өтемдер, бірақ тек осылар ғана емес.

d/ "Территория" деген термин Уағдаласушы Жақтардың әрқайсысының мемлекеттік территориясы, сондай-ақ экономикалық аймақ, балық ауланатын аймақ және Уағдаласушы Жақтардың әрқайсысының территориялық сулары шегінен тыс жатқан және Уағдаласушы Жақтар халықаралық хұқыққа сәйкес табиғи ресурстарды барлау, пайдалану және сақтау мақсатымен өздерінің егеменді хұқықтары мен заңдарын жүзеге асыратын континенттік шельф деген мағынаны білдіреді.

2 - бап

Келісімді қолдану

I. Осы Келісім территориясында инвестициялар жүзеге асырылып жатқан Уағдаласушы Жақтың заңына сәйкес іске асырылған инвестицияларға қолданылады.

2. Осы баптың I- тармағының ережелерін ескере отырып, бұл Келісім Уағдаласушы Жақтардың бірінің инвесторлары екінші Уағдаласушы Жақтың территориясында жүзеге асырған барлық инвестицияларға осы Келісім күшіне енгенге дейін де және одан кейін де қолданыла береді.

3 - бап

Мейлінше қолайлылық режимі

I. Уағдаласушы Жақтардың әрқайсысының өз территориясында осы Келісімнің ережелеріне сәйкес екінші Уағдаласушы Жақтың инвесторлары жүзеге асырған инвестициялар және олардан алынатын табыстар жөнінде жасайтын режимнің қолайлылығы үшінші бір елдер инвесторларының осындай жағдайлардағы инвестициялары мен табыстары жөнінде қолданылатын режимнен кем болмайды.

2/ Уағдаласушы Жақтардың бірінің инвестициялары соғыс немесе басқа да қарулы жанжалдар , төтенше жағдай жариялануы, қоғамдық тәртіпсіздіктер салдарынан шығындарға ұшыраса, екінші Уағдаласушы Жақ оның инвесторларына қолайлылық режимін жасауды қамтамасыз етеді, бұл режим мүлкті қалпына келтіру, мүліктің есесін қайтару, орнын толтыру немесе материалдық құнды заттарға байланысты реттеудің басқа да түрлері жөнінде екінші Уағдаласушы Жақтың кез-келген үшінші бір елдердің инвесторларына қолданатын қолайлылық режимінен кем болмауы керек.

Осының алдындағы абзацта айтылған төлемдер еркін айналымдағы валюта арқылы жүзеге асырылуы

тиіс және бір елден екінші елге еркін аударылуға тиіс.

3. Осы баптың I және 2- тармақтарында көзделген режим Уағдаласушы Жақтардың бірінің үшінші бір елдердің инвесторларына, инвестицияларына және табыстарына беретін және де :

- экономикалық кеңістік, келеңдік одақ немесе еркін сауда аймағы туралы қазіргі бар және болашақтағы келісімнен;

- екі жақтан салық салудан босату туралы келісімнен;

- салық салумен толық немесе ішінара байланысты басқа да халықаралық келісімнен туындайтын артықшылықтарға, жеңілдіктерге немесе есесін қайтарудың негіздеріне қолданылмайды.

4 - бап

Инвестицияларды қорғау

Уағдаласушы Жақтардың әрқайсысы екінші Уағдаласушы Жақтың инвесторлары жүзеге асырған инвестицияларға, сондай-ақ инвестициялардан түсетін табыстарға барлық жағдайда және езінің заңдары мен ережелерінде көзделген шеңберде, сондай-ақ халықаралық хұқыққа сәйкес ақылға сыйымды және әділ режим жасауды қамтамасыз етеді.

5 - бап

Экспроприация

I/ Кез- келген Уағдаласушы Жақ инвесторларының екінші Уағдаласушы Жақтың территориясында

жүзеге асырған инвестицияларын мемлекет қарамағына алуға, экспроприациялауға немесе олар жөнінде сол мемлекет қарамағына алудан, экспроприациялаудан туындайтын зардаптарға ұшырататындай шараларды / бұдан әрі - "экспроприация" / қоғамдық мүддеден басқа жағдайға қолдануға болмайды. Оның үстіне осы территорияда қолданылатын заң бойынша белгіленген тәртіп сақталады және тиісті өтем төленеді.

Мұндай шараларды кемсіту сипаты болмауы керек.

Өтем жөнінде есеп айырысу, тура экспроприация жүзеге асырылар алдынан немесе осындай шаралардың қолданылатыны туралы шешім халыққа жарияланғаннан кейін жүргізіледі, ол бұдан бұрын қандай оқиғалар болатынына байланысты етіп жүргізіледі және бағалаудың халықаралық практикада қабылданған принциптеріне сәйкес айқындалады. Өтем еркін айналымдағы валютамен мүліктің құны белгіленген күні қолданылған ресми валюта курсы бойынша төленеді. Өтем қаржының сомасы, әдетте оны аударуға байланысты істі хаттау үшін керек болатын мерзім ішінде, бірақ экспроприация жасалған күннен бастап үш айдан кешіктірілмей негізгі себепсіз кідірілмей аударылады. Өтем соманың мөлшеріне инвестициялар құнының өсімі қосылуы тиіс, ал осы инвестициялардың нақты құны белгіленген күнінен бастап Лондон банкаралық ұсыныс ставкасына / ЛИБОР / сәйкес төленген күніне дейін есептеледі. Мұндай ставка жоқ болған күнде мәжбүр ету шараларын жүзеге асырып отырған Уағдаласушы Жақтың орталық банкі қолдана-

тын әдеттегі коммерциялық өсім мөлшері пайдаланылады.

Инвесторларына нұқсан келген инвестор экспроприация жасаушы Уағдаласушы Жақтың заңдарына сәйкес өзінің бұл ісін тез арада сотта немесе осы Уағдаласушы Жақтың басқа бір тәуелсіз органында қаратуға және осы тармақта айтылған принциптерге сәйкес өз инвестицияларының құнын анықтауға құқылы.

2/ Егер Уағдаласушы Жақтардың бірі қолданылып отырған заңдарға сәйкес өз территориясының кез келген бөлігінде құрылған компанияның немесе кәсіпорынның мүлкін экспроприацияласа және олардың акцияларын екінші Уағдаласушы Жақтың инвесторлары иеленіп отырса, осы баптың I- тармағының ережелері қолданылады.

6- бап

Инвестицияларға байланысты төлемдерді, табыстарды аудару және жылжымалы мүлікті қайтару

Уағдаласушы Жақтардың әрқайсысы екінші Уағдаласушы Жақтың инвесторларына инвестицияға байланысты жылжымалы мүлікті негізделмеген себепсіз кідіртпей, бірақ үш айдан аспайтын мерзімде кедергісіз қайтарып беруді және инвестицияларға байланысты төлемдерді және атап айтқанда мына төмендегілерді еркін айналымдағы валютамен аударуды қамтамасыз етеді:

I/ пайда, дивидендтер, өсімдер, роялтилер, лицензиялық төлемдер, комиссиялық сыйақы, техникалық қызмет үшін төлемдер және екінші Уағдаласушы Жақтың

инвесторы жүзеге асырған инвестициялардан алынатын басқа да табыстар;

2/ қарыздар немесе тиісті міндеттемелерді орындауға байланысты ақша сомасы;

3/ инвестицияларды сатуға, ішінара немесе толық жоюға байланысты инвесторға берілуге тиісті бома;

4/ инвестор еліндегі азаматтардың жалақысы және инвестицияларға байланысты қабылдаушы елдің территориясында атқарылған жұмыс үшін берілетін табысқа байланысты басқа да кірістер.

7- бап

Инвестицияларды жүзеге асыруға жәрдемдесу

Уағдаласушы Жақтар өз заңдарының шеңберінде инвестициялық қызмет үшін қолайлы жағдайлар жасалуына көмектеседі.

8- бап

Уағдаласушы Жақ пен инвестор арасындағы даулар

I. Уағдаласушы Жақтардың бірінін екінші Уағдаласушы Жақ территориясындағы инвестицияларына қатысты бір Уағдаласушы Жақтың инвесторы мен екінші Уағдаласушы Жақтың арасында хұқылық дау туып дауласушы жақтар оны реттеу туралы екі жақтың бірі екінші жаққа жаз- баша талаптарын табыс еткен күннен бастап үш ай ішінде уағдаластыққа қол жеткізе алмаса, мұндай хұқылық даулар екі жақтың бірінін талап етуімен мына төмендегілердің қарауына беріле алады:

- а/ инвестициялық дауларды реттеу жөніндегі Халықаралық орталық /бұдан әрі "орталық" деп аталады/; бұл арада егер Уағдаласушы екі Жақ осы айтылған Келісімге қатысушылар болса, 1965 жылғы наурыз айының 18-інде Вашингтонда жасалған мемлекеттердің және басқа мемлекеттер азаматтарының арасындағы инвестициялар саласындағы дауларды реттеу туралы Конвенцияның /Конвенция ICSID / оңтайлы ережелері ескеріледі; немесе
- б/ Біріккен Ұлттар Ұйымының халықаралық сауда құқы жөніндегі комиссиясының қолданылып жүрген Төрелік регламентіне сәйкес құрылатын "ad hoc" халықаралық төрелік сотқа.
Дауласушы жақтар Төрелік регламенттің ережелеріндегі өзгерістер туралы жазбаша уағдаласқан келісімдер жасаса алады.

2. Дауды төрелік соттың қарауына беруге қатысты осы баптың I-тармағының ережелеріне қарамастан инвестор оны шешудің ретін дауды төрелік соттың қарауына бергенге дейін таңдауына құқы бар.

3. Уағдаласушы Жақтар төрелік соттың шешімін мойындайды және оны шетелдік төрелік шешімдерді мойындау және орындау туралы 1958 жылы Нью-Йоркте қабылданған Конвенцияға сәйкес орындайды.

9 - бап

Уағдаласушы Жақтар арасындағы даулар

I. Уағдаласушы Жақтар арасындағы осы Келісімді түсіндіруге немесе қолдануға қатысты даулар мүмкіндігінше дипломатиялық арналар арқылы шешілуге тиіс.

2. Уағдаласушы Жақтар арасындағы дауды дипломатиялық арналар арқылы шешу мүмкін болмаған жағдайда Уағдаласушы Жақтардың бірінің өтініші бойынша оны төрелік соттың қарауына берген жөн.

3. Мұндай төрелік сот әрбір нақты жағдай үшін мынадай тәртіппен бөлек құрылатын болады. Төрелік туралы өтініш алынғаннан кейін екі ай ішінде Уағдаласушы Жақтардың әрқайсысы бір-бірден төреші тағайындайды. Осы екі төреші бұдан кейін Уағдаласушы Жақтардың келісуі бойынша төрелік соттың төрағасы болып тағайындалатын үшінші бір мемлекеттің азаматын сайлайды. Төраға төрелік соттың басқа екі мүшесі тағайындалған күннен кейін екі айдың ішінде тағайындалуға тиіс.

4. Егер қажетті тағайындаулар осы баптың 3-тағмағында көрсетілген мерзімде жүзеге асырылмаса, Уағдаласушы Жақтардың қай-қайсысы да өзге уағдаластық болмаған жағдайда Халықаралық Соттың төрағасынан қажетті тағайындаулар жүргізуге өтініш жасай алады. Егер Төраға Уағдаласушы Жақтардың бірінің азаматы болса немесе егер ол қандай да бір себептерге байланысты аталған қызметті жүзеге асыра алмайтын болса, онда қажетті тағайындауларды жүргізу Халықаралық Соттың Вице-Төрағасына ұсынылады. Егер Вице-Төраға Уағдаласушы Жақтардың бірінің азаматы болса немесе егер ол да аталған қызметті жүзеге асыра алмайтын болса, онда қажетті тағайындауларды Уағдаласушы Жақтардың бірінің азаматы болып табылмайтын және аталған қызметті кедергісіз жүзеге асыра алатын Халықаралық соттың үлкендігі бойынша одан кейін тұрған мүшесіне ұсынылады.

5. Төрелік сот шешімді көпшілік дауыспен қабылдайды. Төрелік соттың шешімі Уағдаласушы Жақтардың екеуіне де міндетті болып табылады. Уағдаласушы Жақ-

тар төрағаның шығынын теңдей бөліп көтереді. Тағайындалған төрешінің қызметіне байланысты шығындарды Уағдаласушы Жақтардың әрқайсысы өтейді. Төрелік сот алайда өзінің шешімінде Уағдаласушы Жақтардың бірі шығындардың көпшілік бөлігін көтереді деп белгілеуі мүмкін, ал мұндай шешім Уағдаласушы Жақтардың екеуіне де міндетті болады. Іс жүргізу тәртібі туралы мәселені соттың өзі шешеді.

IO - бап

Суброгация

Егер Уағдаласушы Жақ немесе оның тағайындаған өкілі осы Уағдаласушы Жақ инвесторының инвестициялары жөнінде өздері берген кепілдік негізінде инвесторға өтем төлесе, онда осы Уағдаласушы Жақ немесе оның тағайындаған өкілі суброгация ретінде инвестордың осы Келісімге негізделген тиісті хұқықтарына ие болады.

II - бап

Ұлттық заңдар мен халықаралық келісімдерді қолдану

Егер Уағдаласушы Жақтардың бірі өзінің заңдарына немесе Уағдаласушы Жақтардың екеуі де қатысатын Халықаралық Келісімге сәйкес екінші Уағдаласушы Жақ инвесторларының инвестицияларына осы Келісім жасаған қолайлы режимнен қолайлырақ режим жасайтын болса, онда қолайлырақ режим қолданылады.

I2 - бап

Келісімнің күшіне енуі, мерзімі және
қолданылуының тоқтатылуы

1. Осы Келісім Уағдаласушы Жақтар Келісімнің күшіне енуі үшін қажетті конституциялық хаттау істерінің орындалғаны туралы бір-біріне дипломатиялық арналар арқылы хабарланғаннан соң отыз / 30/ күн өткеннен кейін күшіне енеді.

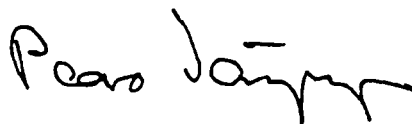
2. Осы Келісім он бес /15/ жыл бойы қолданылады және егер осы баптың 3- тармағына сәйкес доғарылмаса, ол осы мерзім аяқталғанға дейін күшінде болады.

3. Уағдаласушы Жақтардың кез-келгені алғашқы он бес /15/ жыл мерзім өткеннен кейін немесе бұдан кейінгі кез-келген уақытта бұл жайында екінші Уағдаласушы Жақтың дипломатиялық арналар арқылы алдын ала кемінде бір / 1/ жыл бұрын хабардағ етіп, оның қолданылуын тоқтата алады.

4. Осы Келісімнің қолданылуы тоқтатылғанға дейін жүзеге асырылған инвестициялар жөнінде I-II-баптардың ережелері Келісімнің қолданылуы тоқтатылғаннан кейін он бес /15/ жыл бойы күшінде қала береді.

Алматы қаласында 1992 жылғы 29 қыркүйекте әрқайсысы фин, қазақ және орыс тілдерінде екі түпнұсқа дана етіп жасалады, бағлық текстердің күші бірдей.

Финляндия Республикасының
Үкіметі үшін:

Қазақстан Республика-
сының Үкіметі үшін:

[RUSSIAN TEXT — TEXTE RUSSE]

СОГЛАШЕНИЕ МЕЖДУ ПРАВИТЕЛЬСТВОМ ФИНЛЯНДСКОЙ
РЕСПУБЛИКИ И ПРАВИТЕЛЬСТВОМ РЕСПУБЛИКИ КА-
ЗАХТАН О ПООЩРЕНИИ И ВЗАИМНОЙ ЗАЩИТЕ ИНВЕСТИ-
ЦИЙ

Правительство Финляндской Республики и Правитель-
ство Республики Казахстан, далее именуемые "Дого-
варивающиеся Стороны",

стремясь развивать и расширять торгово-экономи-
ческие отношения между Финляндией и Республикой
Казахстан,

основываясь на принципах взаимного равенства и
взаимной выгоды,

желая поощрять, защищать и создавать благоприят-
ные условия для инвестиций, осуществляемых инвесто-
рами каждой из Договаривающихся Сторон на террито-
рии другой Договаривающейся Стороны,

признавая, что поощрение и взаимная защита ин-
вестиций увеличивает деловую активность в деле раз-
вития экономических отношений между обеими Дого-
варивающимися Сторонами,

согласились о нижеследующем:

Статья I
Определения

В настоящем Соглашении:

а) Термин "Инвестиция" означает все виды средств
и имущественных ценностей, связанных с экономиче-
ской деятельностью, и охватывает в частности, но
не исключительно:

1. движимое и недвижимое имущество и другие имущественные права, такие как право залога;
2. вклады в компании, акции и другие формы участия в имуществе юридических лиц;
3. права требования по денежным средствам, права на денежные долговые требования;
4. права на промышленную, коммерческую и интеллектуальную собственность, включая права, связанные с авторскими правами, патентами, товарными знаками, знаками обслуживания, фирменными наименованиями и промышленными образцами, коммерческими тайнами, технологическими процессами, "ноу-хау" и "гудвилл";
5. права на коммерческую деятельность и концессии, включая права, касающиеся разведки, разработки, добычи или эксплуатации природных ресурсов, а также все другие права, предоставленные в соответствии с законодательством или соглашением;
6. арендованные инвестиционные товары, связанные с предусмотренными настоящим Соглашением инвестициями и используемые арендатором в соответствии с законодательством.

б) Термин "инвестор" означает:

1. физическое лицо, являющееся гражданином Финляндии или Казахстана в соответствии с действующим в их странах законодательством, или юридическое лицо, созданное в соответствии с действующим в Финляндии или Казахстане законодательством, и которые правомочны согласно законодательству своей страны осуществлять инвестиции на территорию другой Договаривающейся Стороны;
2. юридическое лицо, которое имеет свое местонахождение на территории одной из Договаривающихся Сторон или третьего государства, причем инвестор

одной из Договаривающихся Сторон имеет в нем преобладающее участие;

3. юридическое или физическое лицо, определения которого не охватывают пункты 1 и 2, при условии, что Договаривающиеся Стороны совместно одобряют каждую отдельную инвестицию, планируемую данным лицом.

С) Термин "доходы" означает денежные суммы или иные имущественные ценности, полученные в результате деятельности в связи с инвестициями, включая, в частности, но не исключительно, прибыль, проценты, дивиденды, роялти и другие оговоренные в статье 6 настоящего Соглашения платежи.

д) Термин "территория" означает государственную территорию каждой из Договаривающихся Сторон, а также экономическую зону, рыболовную зону и континентальный шельф, простирающиеся за пределы территориальных вод каждой из Договаривающихся Сторон, над которыми Договаривающиеся Стороны осуществляют в соответствии с международным правом свои суверенные права и юрисдикцию в целях разведки, разработки и сохранения природных ресурсов.

Статья 2

Применение Соглашения

1. Настоящее Соглашение применяется к инвестициям, произведенным в соответствии с законодательством Договаривающейся Стороны, на территории которой осуществляются инвестиции.

2. С учетом положений пункта 1 данной статьи, настоящее Соглашение применяется ко всем инвестициям, осуществленным инвесторами одной Договаривающейся

Стороны на территории другой Договаривающейся Стороны, до и после вступления в силу настоящего Соглашения.

Статья 3

Режим наибольшего благоприятствования

1. Каждая из Договаривавшихся Сторон не будет применять на своей территории в отношении осуществленных в соответствии с положениями настоящего Соглашения инвесторами другой Договаривающейся Стороны инвестиций и получаемых от них доходов режим менее благоприятный, чем в аналогичных случаях в отношении инвестиций и доходов инвесторов третьих стран.

2. По отношению к инвесторам одной из Договаривавшихся Сторон, инвестиции которых потерпели убытки вследствие войны или другого вооруженного конфликта, провозглашения чрезвычайного положения, общественных беспорядков, другая Договаривающаяся Сторона обеспечивает режим, не менее благоприятный, чем тот, который другая Договаривающаяся Сторона применяет по отношению к инвесторам любой третьей страны относительно восстановления имущества, возмещения имущества, компенсаций или других видов урегулирования, связанных с материальными ценностями.

Предусмотренные в предыдущем абзаце платежи должны производиться в свободно конвертируемой валюте и должны свободно переводиться из одной страны в другую.

3. Предусмотренный пунктами 1 и 2 настоящей статьи режим не распространяется на преимущества, привилегии или основания для компенсации, предоставляемые одной из Договаривавшихся Сторон инвесторам, инвестициям и доходам третьих стран и вытекающих:

- из существующего или будущего соглашения об экономическом пространстве, таможенном союзе или зоне свободной торговли;

- из соглашения об устранении двойного налогообложения;

- из иного международного соглашения, полностью или частично связанного с налогообложением.

Статья 4

Защита инвестиций

Каждая из Договаривающихся Сторон обеспечивает при всех обстоятельствах и в рамках, предусмотренных ее законодательством и положениями, а также в соответствии с международным правом, разумный и справедливый режим в отношении инвестиций, осуществленных инвесторами другой Договаривающейся Стороны, а также в отношении доходов от этих инвестиций.

Статья 5

Экспроприация

I. Инвестиции инвесторов любой из Договаривающихся Сторон, осуществленные на территории другой Договаривающейся Стороны, не могут быть национализированы, экспроприированы или подвергнуты мерам, имеющим аналогичные национализации или экспроприации последствия (далее — "экспроприация"), за исключением случаев, когда такие меры принимаются в общественных интересах. При этом соблюдается порядок, установленный действующим на этой территории законодательством и выплачивается надлежащая компенсация.

Такие меры не должны носить дискриминационный характер.

Компенсация будет рассчитываться на основе реальной рыночной стоимости экспроприированных инвестиций непосредственно перед тем, когда экспроприация была осуществлена или было обнародовано решение о принятии таких мер, в зависимости от того, что произойдет раньше и будет определена в соответствии с принципами оценки, принятыми в международной практике. Компенсация выплачивается в свободно конвертируемой валюте по официальному валютному курсу, действовавшему на день определения стоимости. Сумма компенсации переводится без необоснованной задержки в течение срока, обычно требуемого для выполнения связанных с переводами формальностей, но не позднее трех месяцев с даты экспроприации. Компенсация должна включать процент, исчисляемый со дня определения реальной стоимости инвестиций вплоть до дня уплаты согласно Лондонской межбанковской ставке предложения (ЛИГОР). В случае отсутствия такой ставки действует обычный коммерческий процент, применяемый центральным банком Договаривающейся Стороны, осуществляющей принудительные меры.

Инвестор, чьи инвестиции были затронуты, будет иметь право в соответствии с законодательством Договаривающейся Стороны, осуществляющей экспроприацию, на быстрое рассмотрение его случая судебным или другим независимым органом этой Договаривающейся Стороны и на определение стоимости его инвестиций, в соответствии с принципами, изложенными в данном пункте.

2. Если одна из Договаривающихся Сторон экспроприрует имущество компании или предприятия, учреждений на любой части ее территории в соответствии

с действующим законодательством и акциями которых владеют инвесторы другой Договаривающейся Стороны, будут применяться положения пункта I настоящей статьи.

Статья 6

Перевод платежей, доходов и возврат движимого имущества в связи с инвестициями

Каждая из Договаривающихся Сторон обеспечивает инвесторам другой Договаривающейся Стороны осуществление без необоснованной задержки, однако в течение не более трех месяцев, беспрепятственного возврата движимого имущества в связи с инвестицией и перевода платежей в свободно конвертируемой валюте в связи с инвестициями, и в частности:

1. прибылей, дивидендов, процентов, роялти, лицензионных платежей, комиссионных вознаграждений, платежей за техническую помощь и техническое обслуживание и других доходов, получаемых от инвестиций, осуществленных инвестором другой Договаривающейся Стороны;

2. займов или денежных сумм, связанных с погашением соответствующих обязательств;

3. сумм, причитающихся инвестору в связи с продажей, частичной или полной ликвидацией инвестиций;

4. заработной платы и других, связанных с заработком, доходов граждан страны инвестора за работу на территории принимающей страны в связи с инвестициями.

Статья 7

Содействие осуществлению инвестиций

Договаривающиеся Стороны содействуют в рамках своего законодательства обеспечению благоприятных условий для инвестиционной деятельности.

Статья 8

Споры между Договаривающейся Стороной и инвестором

I. Правовые споры между инвестором одной из Договаривающихся Сторон и другой Договаривающейся Стороной, касающиеся инвестиций первого на территории последнего, об урегулировании которых спорящими Сторонами не достигнута договоренность в течение трех месяцев со дня предъявления одной из сторон письменного требования к другой стороне, могут по требованию одной из сторон спора быть переданы на рассмотрение или:

а) в Международный центр по урегулированию инвестиционных споров (далее "центр"), принимая во внимание подходящие положения заключенной в Вашингтоне 18 марта 1965 года Конвенции об урегулировании споров в области инвестиций между государствами и гражданами других государств (Конвенция ICSID), если обе Договаривающиеся Стороны участвуют в указанном Соглашении; или

б) в международный арбитражный суд "ad hoc", создаваемый в соответствии с действующим Арбитражным регламентом Комиссии Организации Объединенных Наций по праву международной торговли. Спорящие стороны могут заключать письменные договоренности об изменениях в положениях Арбитражного регламента.

2. Вне зависимости от положений пункта I настоящей статьи, касающихся передачи спора на рассмотрение в арбитражный суд, инвестор имеет право выбрать порядок разрешения спора до передачи спора на рассмотрение в арбитражный суд.

3. Договаривающиеся Стороны признают решение арбитражного суда и приводят его в исполнение в соответствии с Конвенцией о признании и приведении в исполнение иностранных арбитражных решений, принятой в 1958г. в Нью-Йорке.

Статья 9

Споры между Договаривающимися Сторонами

1. Споры между Договаривающимися Сторонами, касающиеся толкования или применения настоящего Соглашения, должны по возможности разрешаться по дипломатическим каналам.

2. В случае невозможности разрешить спор между Договаривающимися Сторонами по дипломатическим каналам, его следует по просьбе одной из Договаривающихся Сторон передать на рассмотрение в арбитражный суд.

3. Такой арбитражный суд будет создаваться отдельно для каждого конкретного случая в следующем порядке. В течение двух месяцев после получения просьбы об арбитраже каждая из Договаривающихся Сторон назначает по одному арбитру. Эти два арбитра избирают затем гражданина третьего государства, который, с согласия двух Договаривающихся Сторон, будет назначен председателем арбитражного суда. Председатель должен быть назначен в течение двух месяцев после даты назначения других двух членов арбитражного суда.

4. Если в указанные в пункте 3 настоящей статьи сроки необходимые назначения не будут произведены, любая из Договаривающихся Сторон может, при отсутствии иной договоренности, обратиться к Председателю Международного Суда с просьбой произвести необходимые назначения. Если Председатель является гражданином одной из Договаривающихся Сторон или если он не может по каким-либо причинам осуществить указанную функцию, то сделать необходимые назначения будет предложено Вице-Председателю Международного Суда. Если Вице-Председатель является гражданином одной из Договаривающихся Сторон или если он также не может осуществить указанную функцию, то сделать необходимые назначения будет предложено следующему за ним по старшинству члену Международного Суда, который не является гражданином одной из Договаривающихся Сторон и может без препятствий осуществить указанную функцию.

5. Арбитражный суд принимает решение большинством голосов. Решение арбитражного суда является обязательным для обеих Договаривающихся Сторон. Договаривающиеся Стороны несут расходы председателя в равных долях. Расходы, связанные с деятельностью назначенного ею арбитра, несет каждая из Договаривающихся Сторон. Арбитражный суд может, однако, в своем решении определить, что одна из Договаривающихся Сторон будет нести большую долю расходов, и такое решение будет обязательным для обеих Договаривающихся Сторон. Суд сам решает вопрос о правилах процедуры.

Статья 10 Суброгация

Если Договаривающаяся Сторона или назначенный ею представитель на основании гарантии, выданной ему в отношении инвестиций инвестора этой Договаривающейся Стороны, производят выплату компенсации инвестору, то эта Договаривающаяся Сторона или назначенный ею представитель приобретают в порядке суброгации соответствующие права инвестора, основывающиеся на настоящем Соглашении.

Статья 11 Применение национального законодательства и международных соглашений

Если одна из Договаривающихся Сторон в соответствии со своим законодательством или международным Соглашением, участниками которого являются обе Договаривающиеся Стороны, предоставляет инвестициям инвесторов другой Договаривающейся Стороны, режим более благоприятный, чем режим, предоставленный настоящим Соглашением, то будет применяться более благоприятный режим.

Статья 12 Вступление в силу, срок и прекращение действия Соглашения

I. Настоящее Соглашение вступает в силу по истечении тридцати (30) дней после того, как Договаривающиеся Стороны уведомят друг друга по дипломатическим каналам о выполнении конституционных формальностей, необходимых для вступления в силу Соглашения.

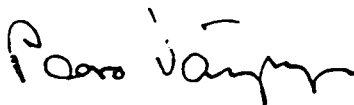
2. Настоящее Соглашение будет действовать в течение пятнадцати (15) лет и будет оставаться в силе по истечении этого срока, если оно не будет денонсировано в соответствии с пунктом 3 настоящей статьи.

3. Любая из Договаривающихся Сторон может, письменно уведомив об этом другую Договаривающуюся Сторону по дипломатическим каналам не позднее чем за один (1) год, прекратить путем денонсации действие настоящего Соглашения, по истечении первоначального пятнадцатилетнего (15) срока или в любое время после этого.

4. В отношении тех инвестиций, которые осуществлены до прекращения действия настоящего Соглашения, положения статей I–II будут оставаться в силе в течение пятнадцати (15) лет после прекращения действия Соглашения.

Совершено в г.Алма-Ате 29 сентября 1992 года в двух подлинных экземплярах, каждый на бинском, казахском и русском языках, причем все тексты имеют одинаковую силу.

За Правительство
Аииянцской Республики:

За Правительство
Республики Казахстан:

[TRANSLATION — TRADUCTION]

AGREEMENT¹ BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF FINLAND AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN CONCERNING THE PROMOTION AND RECIPROCAL PROTECTION OF INVESTMENTS

The Government of the Republic of Finland and the Government of the Republic of Kazakhstan, hereinafter referred to as “the Contracting Parties”,

Seeking to develop and broaden trade and economic relations between Finland and the Republic of Kazakhstan,

Motivated by the principles of equality and mutual advantage,

Desirous of promoting, protecting and creating favourable conditions for investments made by investors of either Contracting Party in the territory of the other Contracting Party,

Aware that the promotion and reciprocal protection of investments enhance business activity and hence the development of economic relations between the two Contracting Parties,

Have agreed as follows:

Article 1

DEFINITIONS

For the purposes of this Agreement:

(a) The term “investment” means every kind of fund and asset related to economic activity, including in particular, but not exclusively:

(1) Movable and immovable property and other property rights, such as mortgages;

(2) Holdings, stocks and other kinds of shares in the assets of juridical persons;

(3) Claims to money, debt claims;

(4) Industrial, commercial and intellectual property rights, including rights connected with copyright, patents, trade marks, service marks, company names and commercial models, commercial secrets, technical processes, know-how and goodwill;

(5) Rights to commercial activity and concessions, including rights relating to the search for, or the development, extraction or exploitation of natural resources, as well as all other rights granted by law or by agreement;

(6) Leased investor’s commodities relating to investments covered by this Agreement and used by the lessee in accordance with the law.

¹ Came into force on 14 February 1998 by notification, in accordance with article 12.

(b) The term “investor” means:

(1) A natural person who is a national of Finland or Kazakhstan in accordance with the law of those countries, or a juridical person which is constituted in accordance with the law of Finland or Kazakhstan, deemed competent under the law of their country to make investments in the territory of the other Contracting Party;

(2) A juridical person located in the territory of one of the Contracting Parties or in a third State, in which an investor of either Contracting Party has a majority interest.

(3) A juridical or natural person not covered by paragraphs 1 and 2, provided that the Contracting Parties jointly approve each individual investment planned by that person.

(c) The term “returns” means the amounts of money or any other asset yielded by activities relating to investments, including in particular, but not exclusively, profits, interest, dividends, royalties and other fees agreed in article 6 of this Agreement.

(d) The term “territory” means the national territory of either Contracting Party as well as the economic zone, fishing zone and continental shelf extending beyond the territorial waters of either Contracting Party, over which the Contracting Parties, in accordance with international law, exercise sovereign rights and jurisdiction for purposes of the search for, extraction and preservation of natural resources.

Article 2

APPLICATION OF THE AGREEMENT

(1) This Agreement shall apply to investments made in accordance with the law of the Contracting Party in whose territory the investment is made.

(2) Under the terms of paragraph 1 of this article, this Agreement shall apply to all investments made by investors of either Contracting Party in the territory of the other Contracting Party, before and after the entry into force of this Agreement.

Article 3

MOST FAVOURED TREATMENT

(1) Neither Contracting Party shall in its territory subject investments made in accordance with the provisions of this Agreement by investors of the other Contracting Party, or any returns on such investments, to treatment less favourable than that which it accords in similar cases to investments or returns of investors of third countries.

(2) In respect of investors of either Contracting Party whose investments have suffered damages as a result of war or other armed conflict, declaration of state of emergency or public unrest, the other Contracting Party shall accord treatment no less favourable than that accorded by the other Contracting Party to investors of any third country with regard to the restitution of property, replacement of property, compensation or other kinds of settlement connected with material assets.

The payments envisaged in the above paragraph shall be made in freely convertible currency, and shall be freely transferred from one country to the other.

(3) The treatment provided for in paragraphs 1 and 2 of this article shall not apply to any preferences, privileges or grounds for compensation granted by either Contracting Party to investors, investments and returns of third countries arising from:

- An existing or future agreement concerning an economic area, customs union or free trade zone;
- An agreement on the elimination of double taxation;
- Any other international agreement wholly or partly related to taxation.

Article 4

PROTECTION OF INVESTMENTS

Each Contracting Party shall in all situations and within the limits established in its legislation and provisions, as well as in accordance with international law, accord reasonable and fair treatment to investments made by investors of the other Contracting Party, as well as in respect of returns on such investments.

Article 5

EXPROPRIATION

(1) Investments of investors of either Contracting Party made in the territory of the other Contracting Party may not be nationalized, expropriated or subjected to measures having similar consequences to those of nationalization or expropriation (hereinafter referred to as “expropriation”), except when such measures are taken in the public interest. In such cases, the procedure established by the law in force in that territory shall be applied, and appropriate compensation paid.

Such measures shall not be discriminatory in nature.

The compensation shall be calculated on the basis of the actual market value of the expropriated investments immediately before the expropriation was effected or the decision to take such measures was made public, whichever occurs first, and shall be determined in accordance with the principles of valuation adopted in international practice. The compensation shall be paid in freely convertible currency at the official exchange rate applicable on the date when the value was assessed. The amount of compensation shall be transferred without undue delay and within the time normally required for completion of formalities relating to transfers, but no later than three months from the date of the expropriation. The compensation shall include interest calculated from the date on which the actual value of the investment was determined until the date of payment, at the London Interbank Offered Rate (LIBOR). In the absence of such a rate, the normal commercial interest rate applied by the central bank of the Contracting Party which adopted the compulsory measures shall apply.

The investor whose investments were affected shall be entitled, under the law of the Contracting Party effecting the expropriation, to a prompt assessment of his case by a court or other independent body of that Contracting Party and to have the value of his investment determined in accordance with the principles stated in this paragraph.

(2) If either Contracting Party expropriates property of a company or enterprise established in any part of its territory on the basis of the law in force and of shares held by investors of the other Contracting Party, the provisions of paragraph 1 of this article shall apply.

Article 6

TRANSFER OF PAYMENTS AND INCOME AND RETURN OF MOVABLE PROPERTY RELATING TO INVESTMENTS

Each Contracting Party shall guarantee to investors of the other Contracting Party the return of movable property relating to investments without undue delay, and in any case within three months, and without restriction and the transfer in freely convertible currency of payments relating to investments and in particular of:

- (1) Profits, dividends, interest, royalties, licensing fees, commissions, fees for technical assistance and services and other income derived from investments made by an investor of the other Contracting Party;
- (2) Loans or sums of money paid to liquidate corresponding debts;
- (3) Amounts due to an investor as a result of the sale or partial or full liquidation of investments;
- (4) Salaries and other earnings accruing to nationals of the country of the investor for work in the territory of the receiving country relating to investments.

Article 7

FACILITATION OF INVESTMENTS

The Contracting Parties shall, within the limits of their respective legislation, ensure favourable conditions for investment activity.

Article 8

DISPUTES BETWEEN A CONTRACTING PARTY AND AN INVESTOR

(1) Legal disputes between an investor of one Contracting Party and the other Contracting Party concerning an investment of the former in the territory of the latter, in respect of which the disputing parties have not reached a settlement within three months from the date of submission of a written request by one of the parties to the other party, may, at the request of one of the parties to the dispute, be referred to either:

(a) The International Centre for Settlement of Investment Disputes (hereinafter referred to as "the Centre"), taking into account the relevant provisions of the Convention for the Settlement of Disputes in respect of Investments occurring between States and Nationals of Other States signed in Washington on 18 March 1965¹ (ICSID Convention), if both Contracting Parties are parties to that Agreement; or

(b) The International *ad hoc* arbitral tribunal established in accordance with the Arbitration Rules of the United Nations Commission on International Trade

¹ United Nations, *Treaty Series*, vol. 575, p. 199.

Law (UNCITRAL)¹ in force. The parties to the dispute may conclude written agreements concerning changes to the provisions of the Arbitration Rules.

(2) Notwithstanding the provisions of paragraph 1 of this article concerning referral of a dispute to an arbitral tribunal, the investor has the right to choose the procedure for settlement of the dispute prior to referral of the dispute to an arbitral tribunal.

(3) The Contracting Parties shall recognize the decision of the arbitral tribunal and enforce it in accordance with the Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards, adopted in New York in 1958.

Article 9

DISPUTES BETWEEN THE CONTRACTING PARTIES

(1) Disputes between the Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Agreement shall, whenever possible, be settled through the diplomatic channel.

(2) If the dispute cannot be settled between the Contracting Parties through the diplomatic channel, it shall, at the request of either Contracting Party, be referred to an arbitral tribunal.

(3) The arbitral tribunal shall be constituted separately for each case in the following manner. Within two months after receiving the request for arbitration, each Contracting Party shall appoint one arbitrator. The two arbitrators shall then select a national of a third State who, upon approval by the two Contracting Parties, shall be appointed chairman of the arbitral tribunal. The chairman shall be appointed within two months from the date of appointment of the other two members of the arbitral tribunal.

(4) If within the periods specified in paragraph 3 of this article the necessary appointments have not been made, either Contracting Party may, in the absence of any other agreement, invite the President of the International Court of Justice to make the necessary appointments. If the President is a national of either Contracting Party, or is for any reason unable to act, the Vice-President of the International Court shall be invited to make the necessary appointments. If the Vice-President is a national of either Contracting Party, or is also unable to act, the member of the International Court of Justice next in seniority who is not a national of either Contracting Party and who is unable to act shall be invited to make the necessary appointments.

(5) The arbitral tribunal shall reach its decision by a majority vote. The decision of the arbitral tribunal shall be binding on both Contracting Parties. The Contracting Parties shall bear the costs related to the chairman equally. Each Contracting Party shall bear the costs related to the arbitrator appointed by it. The arbitral tribunal may, however, in its decision rule that a larger share of the costs shall be borne by one of the Contracting Parties and that ruling shall be binding on both Contracting Parties. The tribunal shall decide on its own rules of procedure.

¹ United Nations, *Official Records of the General Assembly, Thirty-first Session, Supplement No. 17 (A/31/17)*, p. 34.

Article 10

SUBROGATION

If one Contracting Party or its appointed representative under a guarantee given by them in respect of an investment of an investor of that Contracting Party, makes a payment of compensation to the investor, that Contracting Party, or its appointed representative, shall be entitled, by virtue of subrogation, to exercise the rights of the investor as specified in this Agreement.

*Article 11*APPLICATION OF NATIONAL LEGISLATION
AND INTERNATIONAL AGREEMENTS

If either Contracting Party, under its legislation or an international agreement to which both Contracting Parties are parties, accords treatment to investments of investors of the other Contracting Party which is more favourable than the treatment envisaged under this Agreement, the more favourable treatment shall be applied.

*Article 12*ENTRY INTO FORCE, DURATION AND TERMINATION
OF THE AGREEMENT

(1) This Agreement shall enter into force thirty (30) days from the date on which the Contracting Parties notify each other through the diplomatic channel of the completion of the constitutional procedures required for the entry into force of this Agreement.

(2) This Agreement shall remain in force for a period of fifteen (15) years, and shall continue in force after the expiry of that period, provided that it is not terminated as specified in paragraph 3 of this article.

(3) Either Contracting Party may, after giving at least one (1) year's written notice to the other Contracting Party through the diplomatic channel, terminate this Agreement by denunciation before the expiry of the initial fifteen-year term of this Agreement, or at any time thereafter.

(4) With respect to investments made before this Agreement ceases to have effect, the provisions of articles 1 to 11 shall remain in force for a period of fifteen (15) years after the Agreement ceases to have effect.

DONE at Alma-Ata on 29 September 1992 in two original copies, each in the Finnish, Kazakh and Russian languages, all texts being equally authentic.

For the Government
of the Republic of Finland:

P. VAYRYNEN

For the Government
of the Republic of Kazakhstan:

S. TERESHTSHENKO

[TRADUCTION — TRANSLATION]

ACCORD¹ ENTRE LA FINLANDE ET LE KAZAKHSTAN RELATIF À LA PROMOTION ET À LA PROTECTION RÉCIPROQUE DES INVESTISSEMENTS

Le Gouvernement de la République de Finlande et le Gouvernement de la République du Kazakhstan, ci-après dénommés «les Parties contractantes»,

Désireux de développer et d'approfondir les relations commerciales et économiques entre la Finlande et la République du Kazakhstan;

Mus par les principes d'égalité et d'avantages mutuels;

Désireux de promouvoir, de protéger et de créer les conditions favorables aux investissements effectués par les investisseurs de l'une ou l'autre Partie contractante sur le territoire de l'autre Partie contractante;

Conscients que la promotion et la protection réciproque des investissements favorisent le développement des affaires et, partant, le développement des rapports économiques entre les Parties contractantes;

Sont convenus de ce qui suit :

Article premier

DÉFINITIONS

Aux fins du présent Accord :

a) Le terme «investissement» désigne les fonds et les avoirs de toute nature liés à l'activité économique, y compris notamment mais non exclusivement :

- 1) Les biens meubles et immeubles et les droits y afférents, comme les hypothèques;
- 2) Les participations, les actions et autres types de parts sociales dans les avoirs de personnes morales;
- 3) Les droits à prestations et les créances;
- 4) Les droits industriels, commerciaux et intellectuels réels, y compris les droits d'auteurs, brevets, marques de commerce, les marques de service, les noms déposés, les modèles et les secrets commerciaux, les procédés techniques, le savoir-faire et la clientèle;
- 5) Les droits à activité commerciale et les concessions, y compris les droits relatifs à la prospection ou à la mise en valeur, à l'extraction ou à l'exploitation des matières premières, ainsi que tous les autres droits accordés par la législation ou par le présent Accord;
- 6) Les biens et services cédés à bail dans le cadre des investissements visés par le présent Accord et utilisés par le preneur du bail conformément à la loi;

¹ Entré en vigueur le 14 février 1998 par notification, conformément à l'article 12.

b) Le terme «investisseur» désigne :

1) Une personne physique qui est un ressortissant de la Finlande ou du Kazakhstan conformément à la législation de ces pays, ou une personne morale constituée conformément à la législation de la Finlande ou du Kazakhstan, considérée comme étant compétente en vertu de la législation de leur pays pour procéder à des investissements sur le territoire de l'autre Partie contractante;

2) Une personne morale dont le siège se trouve sur le territoire d'une Partie contractante ou dans un Etat tiers dans laquelle un investisseur de l'une ou l'autre des Parties contractantes détient une participation majoritaire;

3) Une personne physique ou une personne morale non visée par les paragraphes 1 et 2 ci-avant, sous réserve que les Parties contractantes approuvent conjointement chacun des investissements distincts effectués par ladite personne;

c) Le terme «revenus» désigne les sommes d'argent et autres avoirs produits par les activités liées à l'investissement, y compris notamment les bénéfices, les intérêts, les dividendes, les redevances et autres rémunérations prévues à l'article 6 du présent Accord;

d) Le terme «territoire» désigne le territoire national de l'une ou l'autre de Parties contractantes ainsi que la zone économique, la zone de pêche et le plateau continental s'étendant au-delà des eaux territoriales de l'une ou l'autre des Parties contractantes sur lesquels les Parties contractantes exercent, conformément au droit des gens, des droits souverains et une juridiction aux fins de la prospection, de l'extraction et de la conservation des ressources naturelles.

Article 2

APPLICATION DE L'ACCORD

1. Le présent Accord s'applique aux investissements effectués conformément à la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle ils sont réalisés.

2. Compte tenu des dispositions du paragraphe 1 du présent article, le présent Accord s'applique à tous les investissements effectués par des investisseurs d'une Partie contractante avant et après l'entrée en vigueur du présent Accord.

Article 3

TRAITEMENT DE LA NATION LA PLUS FAVORISÉE

1. Chacune des Parties contractantes applique sur son territoire aux investissements effectués conformément aux dispositions du présent Accord par des investisseurs de l'autre Partie contractante ainsi qu'aux revenus découlant de ces investissements un traitement non moins favorable que celui qui est accordé dans des circonstances analogues aux investissements et aux revenus des investisseurs de pays tiers.

2. S'agissant des investisseurs de l'une ou l'autre Partie contractante dont les investissements ont souffert à la suite d'une guerre ou d'un autre conflit armé, d'une déclaration d'un état d'urgence ou de troubles civils, l'autre Partie contractante accorde un traitement non moins favorable que celui qui est accordé par l'autre Partie contractante aux investisseurs de tout pays tiers en ce qui concerne la restitu-

tion des biens, leur remplacement, l'indemnisation ou toute autre sorte de règlement ayant trait à des biens matériels.

Les paiements visés au paragraphe ci-avant sont effectués en une devise convertible et sont librement transférables d'un pays à l'autre.

3. Le traitement visé aux paragraphes 1 et 2 du présent article ne s'applique pas aux préférences, privilèges ou fondements d'indemnisation accordés par l'une ou l'autre des Parties contractantes aux investisseurs, aux investissements et aux revenus de pays tiers résultant :

- D'un accord déjà existant ou ultérieur relatif à une zone économique, une union douanière ou une zone de libre échange;
- D'un accord visant à l'élimination de la double imposition;
- De tout autre accord international partiellement ou entièrement lié à l'imposition.

Article 4

PROTECTION DES INVESTISSEMENTS

Dans tous les cas et dans les limites imposées par sa législation et ses dispositions, ainsi qu'en accord avec le droit des gens, chacune des Parties contractantes accorde un traitement juste et raisonnable aux investissements effectués par des investisseurs de l'autre Partie contractante, de même qu'aux revenus desdits investissements.

Article 5

EXPROPRIATION

1. Les investissements des investisseurs de l'une ou l'autre des Parties ne peuvent faire l'objet de mesures de nationalisation, d'expropriation ou à des mesures ayant des conséquences similaires à celles d'une nationalisation ou d'une expropriation (ci-après dénommées « expropriation »), à moins que de telles mesures ne soient prises dans l'intérêt général. En pareil cas, la procédure établie par la législation en vigueur sur ce territoire s'appliquera et une indemnisation appropriée sera versée. De telles mesures ne doivent pas être discriminatoires.

L'indemnité est calculée en se fondant sur la valeur vénale actuelle des investissements expropriés immédiatement avant que l'expropriation ne soit concrétisée ou que la décision de prendre de telles mesures ne soit rendue publique, la première de ces deux possibilités étant choisie. L'indemnité est déterminée conformément aux principes d'évaluation adoptés dans la pratique internationale. Elle est versée dans une monnaie librement convertible au taux de change officiel applicable à la date de la détermination de la valeur. Le montant de l'indemnité est transféré sans retard dans le délai généralement nécessaire à l'accomplissement de formalités relatives aux transferts mais au plus tard trois mois à compter de la date de l'expropriation. L'indemnité comprend les intérêts calculés à partir de la date de la détermination de la valeur réelle de l'investissement jusqu'au jour du versement au taux interbancaire offert à Londres (LIBOR). En l'absence d'un tel taux, le taux commercial généralement appliqué par la banque centrale de la Partie contractante ayant adopté les mesures coercitives est appliqué.

L'investisseur dont les investissements ont été affectés a le droit, conformément à la législation de la Partie contractante qui applique ces mesures, d'obtenir d'un tribunal ou de tout autre organe indépendant de ladite Partie contractante, une évaluation rapide et impartiale de ses investissements conformément aux principes énoncés au présent paragraphe.

2. Si l'une ou l'autre des Parties contractantes exproprie les avoirs d'une société ou d'une entreprise constituée sur une partie quelconque de son territoire en se fondant sur la législation en vigueur et des parts sociales détenues par des investisseurs de l'autre Partie contractante, alors les dispositions du paragraphe 1 du présent article s'appliqueront.

Article 6

TRANSFERT DES PAIEMENTS ET DES REVENUS ET RAPATRIEMENT DES BIENS MEUBLES LIÉS AUX INVESTISSEMENTS

Chaque Partie contractante garantit aux investisseurs de l'autre Partie contractante le rapatriement de biens meubles liés aux investissements, sans retard et dans tous les cas dans les trois mois, sans aucune restriction, de même que le transfert en une devise librement convertible des paiements relatifs aux investissements et en particulier :

1) Les bénéfices, les dividendes, les intérêts, les redevances, les frais de licence, les commissions, les rémunérations pour assistance technique et les services ainsi que les autres revenus découlant des investissements effectués par un investisseur de l'autre Partie contractante;

2) Les prêts ou les sommes versées aux fins de la liquidation de dettes correspondantes;

3) les montants dus à un investisseur au titre de la cession ou de la liquidation partielle ou totale des investissements;

4) Les salaires et autres rémunérations revenant à des ressortissants du pays de l'investisseur en contrepartie de travaux effectués sur le territoire du pays d'accueil relatifs aux investissements.

Article 7

FACILITATION DES INVESTISSEMENTS

Dans les limites imposées par leurs législations respectives, les Parties contractantes assurent des conditions favorables à l'activité liée aux investissements.

Article 8

DIFFÉRENDS ENTRE UNE PARTIE CONTRACTANTE ET UN INVESTISSEUR

1. Les différends à caractère juridique entre un investisseur d'une Partie contractante et l'autre Partie contractante concernant un investissement sur le territoire de cette dernière, à propos desquels les Parties n'ont pu parvenir à un règlement dans un délai de trois mois à compter de la date de la présentation d'une demande

écrite adressée par l'une des Parties à l'autre Partie, peuvent, à la demande de l'une des Parties au différend, être soumis soit :

a) Au Centre international pour le règlement des différends relatifs aux investissements (ci-après dénommé « le Centre » en tenant compte des dispositions pertinentes de la Convention pour le règlement des différends relatifs aux investissements entre Etats et ressortissants d'autres Etats, signé à Washington le 18 mars 1965¹, sous réserve que les deux Parties contractantes soient parties à ladite Convention; ou

b) Au tribunal arbitral international *ad hoc* établi conformément aux règles d'arbitrage en vigueur de la Commission des Nations Unies pour le droit commercial international². Il sera loisible aux Parties aux différends de conclure des accords écrits concernant des modifications aux dispositions des règles d'arbitrage.

2. Nonobstant les dispositions du paragraphe 1 du présent article concernant la soumission d'un différend à un tribunal d'arbitrage, l'investisseur est libre de choisir la procédure de règlement du différend avant sa soumission à un tribunal arbitral.

3. Les Parties contractantes acceptent la décision du tribunal arbitral et veillent à son application conformément aux dispositions de la Convention relative à la reconnaissance et à l'application des sentences arbitrales étrangères adoptée à New York en 1958.

Article 9

DIFFÉRENDS ENTRE LES PARTIES CONTRACTANTES

1. Les différends entre les Parties contractantes relatifs à l'interprétation ou à l'application du présent Accord sont, dans toute la mesure du possible, réglés par la voie diplomatique.

2. Si le différend ne peut être réglé entre les Parties contractantes par la voie diplomatique, il sera, à la demande de l'une ou l'autre des Parties contractantes, soumis à un tribunal arbitral.

3. Le tribunal arbitral sera constitué séparément pour chaque cas de la manière suivante. Dans un délai de deux mois à compter de la réception de la demande d'arbitrage, chaque Partie contractante désigne un arbitre. Les deux arbitres choisissent alors un ressortissant d'un Etat tiers qui, suivant l'accord des deux Parties contractantes, est désigné comme Président du tribunal arbitral. Le présent est désigné dans un délai de deux mois à compter de la date de la désignation des deux autres membres du tribunal arbitral.

4. Si les désignations nécessaires n'ont pas été faites dans les délais visés au paragraphe 3 du présent article, l'une ou l'autre des Parties contractantes peut, à défaut de tout autre accord, invité le Président de la Cour internationale de Justice à procéder aux nominations nécessaires. Si le Président est un ressortissant de l'une des Parties contractantes ou ne peut agir pour toute autre raison, alors le Vice-Président de la Cour est invité à procéder aux nominations. Si le Vice-Président est un ressortissant de l'une ou l'autre Partie contractante ou ne peut agir, le membre de la

¹ Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 575, p. 159.

² Nations Unies, *Documents officiels de l'Assemblée générale, trente-et-unième session, Supplément n° 17 (A/31/17)*, p. 36.

Cour internationale de Justice le plus ancien qui n'est pas un ressortissant de l'une ou l'autre Partie contractante et qui est en mesure de procéder aux nominations sera invité à ce faire.

5. Le tribunal arbitral prend sa décision à la majorité des voix. La décision du tribunal arbitral lie les deux Parties contractantes. Celles-ci assument également les frais encourus par la présidence du tribunal. Chacune des Parties contractantes assume les coûts liés à l'arbitre désigné par elle. Toutefois, il est loisible au tribunal arbitral d'indiquer dans sa décision qu'une portion plus importante des coûts devra être imputée à l'une des Parties contractantes. La décision du tribunal a force exécutoire à l'égard des Parties. Le tribunal établit son propre règlement intérieur.

Article 10

SUBROGATION

Si une Partie contractante ou le représentant qu'elle aura désigné, en vertu d'une garantie donnée pour un investissement réalisé par un investisseur de cette Partie, procède au versement d'une indemnité audit investisseur, ladite Partie ou son représentant aura le droit, en vertu de la subrogation, d'exercer les droits de l'investisseur prévus au présent Accord.

Article 11

APPLICATION DE LA LÉGISLATION NATIONALE ET ACCORDS INTERNATIONAUX

Si, en vertu de sa législation ou d'un accord international auquel les deux Parties contractantes sont parties, l'une des Parties contractantes accorde aux investissements des investisseurs de l'autre Partie contractante, un traitement plus favorable que le traitement envisagé au présent Accord, le traitement le plus favorable s'appliquera.

Article 12

ENTRÉE EN VIGUEUR, DURÉE ET DÉNONCIATION DE L'ACCORD

1. Le présent Accord entrera en vigueur trente jours après la date à laquelle les Parties contractantes se seront notifiées, par la voie diplomatique, de l'accomplissement des formalités constitutionnelles nécessaires à son entrée en vigueur.

2. Le présent Accord demeurera en vigueur pendant quinze ans et il continuera à s'appliquer suivant l'expiration de cette période à moins qu'il ne soit dénoncé conformément aux dispositions du paragraphe 3 du présent article.

3. L'une ou l'autre des Parties contractantes pourra, moyennant un préavis écrit d'au moins une année adresser à l'autre Partie contractante par la voie diplomatique, dénoncer le présent Accord avant l'expiration de la période initiale de quinze ans ou en tout temps par la suite.

4. S'agissant des investissements effectués avant que le présent Accord ne cesse de s'appliquer, les dispositions des articles 1 à 11 demeureront en vigueur pour une période de quinze (15) ans après que l'Accord aura cessé de s'appliquer.

FAIT à Alma-Ata le 29 septembre 1992, en double exemplaire, en langues finnoise, kazakh et russe, tous les textes faisant également foi.

Pour le Gouvernement
de la République de Finlande :

P. VARYRYNEN

Pour le Gouvernement
de la République du Kazakhstan :

S. TERESHTSHENKO
